श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी,वेरावलम्
„¬¢¢‹¼ÐÚèÿ¢¢ -एप्रिल, 201९

Üÿ¢¢:- शाç्त्रिद्वितीयवर्षम् (SEM-4)	**ÐàÝÐ¬¢}¢ – 1**	
ç±¯²: - ¥çÝ±¢² „SÜ¼}¢	(C.F.-2.4.4.) OLD	x¢‡¢¢: - 7_
çÎÝ¢V: - २९/०३/२०१९	„‹Î|¢x¢‹ƒ:- ¥ç|¢¿¢¢ÝàÜ¢‹¼H}¢	„}¢²: -०३ त:०६

Ðƒ}¢¢ç‹±ç¼:

ÐàÝ: 1 çÝ}ÝçH¶¼¯ m²¢: सप्रसङ्गं Ã²¢w²¢ çH¶¼J **(10)**

१. न खलु न खलु बाण: सन्निपात्योऽयमस्मिन्
मृदुनि मृगशरीरे तूलराशाविवाग्नि: ।
क्व बत हरिणकानां जीवितं चातिलोलं
क्व च निशितनिपाता वज्रसारा: शरास्ते ॥

२. कामं प्रिया न सुलभा मनस्तु तद्भावदर्शनाश्वासि ।
अकृतार्थेऽपि मनसिजे रतिमुभयप्रार्थना कुरुते ॥

३. यदुत्तिष्ठति वर्णेभ्यो नृपाणां क्षयि तद्धनम् ।
तप: षड्भागमक्षय्यं ददत्यारण्यका हि न: ॥

ÐàÝ: 2 कविकुलगुरो: कालिदासस्य परिचयं ददातु । **(10)**

अथवा

अभिज्ञानशाकुन्तलनाटकस्य प्रधानरसनिरूपणं कुरुत ।

द्वितीयç‹±ç¼:

ÐàÝ: 3 निम्नाङ्कितेषु द्वयो: ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत । **(10)**

१. परिग्रहबहुत्वेऽपि द्वे प्रतिष्ठे कुलस्य न: ।
समुद्ररसना चोर्व्वी सखी च युवयोरियम् ॥

२. रम्यान्तर: कमलिनी – हरितै: सरोभि: छाया द्रुमैर्नियमितार्कमरीचिताप: ।
भूयात् कुशेशयरजोमृदुरेणुरस्या: शान्तानुकूलपवनश्च शिवश्च पन्था: ॥

३. अर्थो हि कन्या परकीय एव तामद्य सम्प्रेष्य परिग्रहीतु: ।
जातोऽस्मि सद्यो विशदान्तरात्मा चिरस्य निक्षेपमिवार्पयित्वा ॥

ÐàÝ: 4 **राज्ञः दुष्यन्तस्य पात्रालेखनं कुरुत।** **(10)**

अथवा

तृतीयाङ्कस्य सारांशो लेख्यः।

तृतीया¿±¿¼:

ÐàÝ: 5 **निम्नाङ्कितेषु द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां कार्या।** **(10)**

१. कुमुदान्येव शशाङ्कः सविता बोधयति पङ्कजान्येव।
वशिनां हि परपरिग्रहसंश्लेषपराङ्गमुखी वृत्तिः॥

२. यद् यत् साधु न चित्रे स्यात् क्रियते तत्तदन्यथा।
तथापि तस्या लावण्यं लेखया किञ्चिदन्वितम्॥

३. प्रवर्तत्तां प्रकृतिहिताय पार्थिवः सरस्वती श्रुतिमहती न हीयताम्।
ममापि च क्षपयतु नीललोहितः पुनर्भवं परिगतशक्तिरात्मभूः॥

ÐàÝ: 6 **शकुन्तलायाः चरित्रचित्रणं कुरुत।** **(10)**

अथवा

षष्ठाङ्कस्य सारांशं लिखतु।

ÐàÝ: 7 **निम्नाङ्कितेषु दशप्रश्नानां लघूत्तराणि लिखत।** **(10)**

१. कालिदासेन कति नाटकानि रचितानि सन्ति ?
२. दुष्यन्तस्य जन्म कस्मिन् वंशे बभूव ?
३. भद्रसेनः कः ?
४. शकुन्तलायाः शुभचिन्तका सखी का ?
५. सरसिजम् इत्यस्य कोऽर्थः ?
६. हस्तिनापुरादागतदूतस्य नाम किम् ?
७. कः कश्यपशिष्यः ?
८. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य कथा महाभारतस्य कस्मात् पर्वणः उद्धृताऽस्ति ?
९. महर्षेः कण्वस्य धर्मभगिनी का ?
१०. नाटकेऽपि का रम्या ?
११. नाटकेऽस्मिन् कति अङ्काः सन्ति ?
१२. इन्द्रस्य सारथिः कः ?
१३. शकुन्तला कः शशाप ?
१४. कः शाकुन्तलेयः ?
१५. किन्नाम भरतवाक्यम् ?